

Rozwój dla wspólnych korzyści

Jan Chadam
Prezes Zarządu
GAZ-SYSTEM S.A.
Polskie LNG S.A.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Program inwestycji strategicznych GAZ-SYSTEM S.A. realizowany w latach 2009-2015

Przyrost infrastruktury gazowej w latach 2009-2015:

- 1283 km gazociągów

- 41 stacji gazu

- 2 tłocznie gazu

Program inwestycji strategicznych GAZ-SYSTEM S.A. realizowany w latach 2009-2015

W latach 2009-2015
spółka sfinalizowała
inwestycje
o niespotykanej dotąd
skali w historii polskiego
gazownictwa.

Stan na 01.09.2015 r.

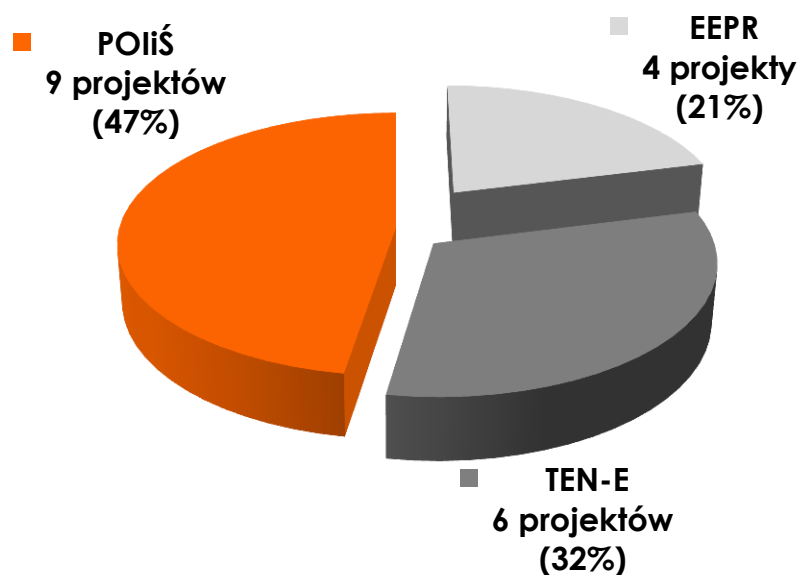

Dofinansowanie z Unii Europejskiej – POIŚ, EEPR oraz TEN-E

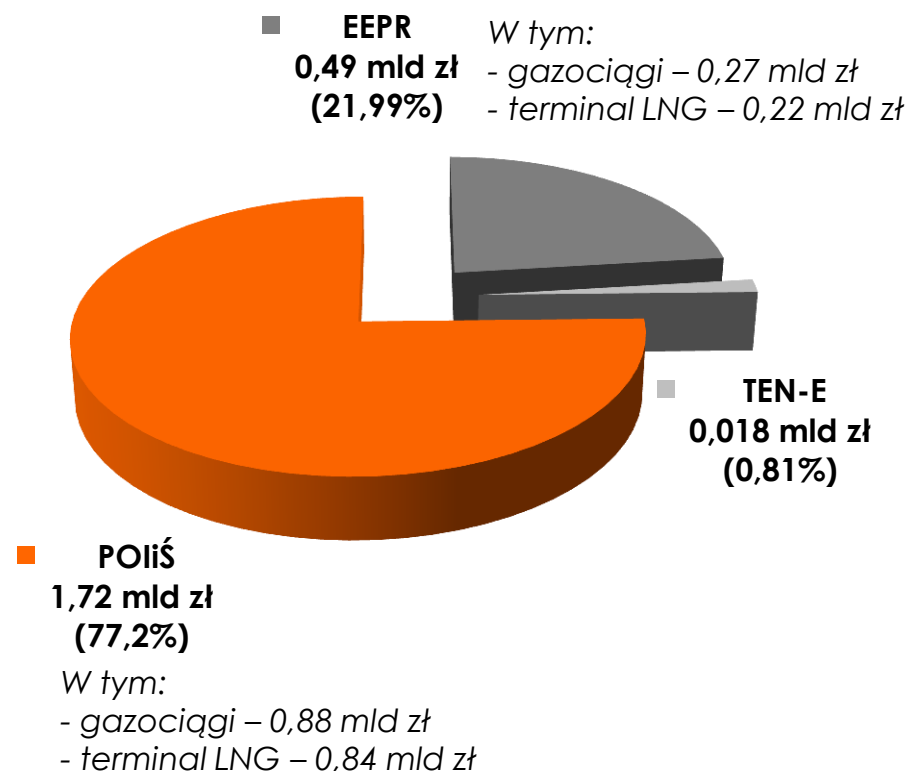
Projekt	POIŚ	EEPR	TEN-E
Gazociągi	880,6 mln zł	270,0 mln zł	18 mln zł
Terminal LNG	839,4 mln zł	220,0 mln zł	
	1 720 mln zł	490 mln zł	18 mln zł
S U M A	2,2 mld zł		

Dofinansowanie pozyskane ze środków UE dla projektów GK GAZ-SYSTEM

Liczba projektów dofinansowanych z poszczególnych programów

Wartość dofinansowania z poszczególnych programów (mld PLN)

**Całkowita wartość dofinansowania:
2,2 mld PLN**

Finansowanie terminalu LNG w Świnoujściu

3,04 mld PLN
(koszt budowy
terminalu LNG)

1,62 mld zł
Dokapitalizowanie z
GAZ-SYSTEM S.A.
(w tym środki EBI)

+

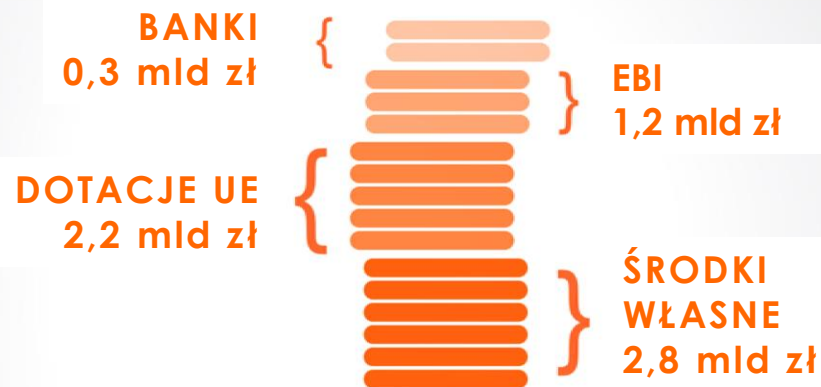
1,06 mld zł
Fundusze unijne
(w tym: 839,4 mln zł
z POIŚ i 220 mln zł
z EEPR)

+

0,36 mld zł
Pożyczka z GAZ-
SYSTEM S.A.
(w tym środki EBI)

Finansowanie inwestycji w latach 2009-2015 (gazociągi i terminal LNG)

**Program inwestycyjny o wartości ok. 6,5 mld zł
(dotyczy GK GAZ-SYSTEM)**

Projekty współfinansowane z funduszy unijnych, w tym z programów: Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Europejski program energetyczny na rzecz naprawy gospodarczej (EEPR) i Transeuropejska sieć energetyczna (TEN-E)

 Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
Transeuropejska sieć energetyczna (TEN-E)

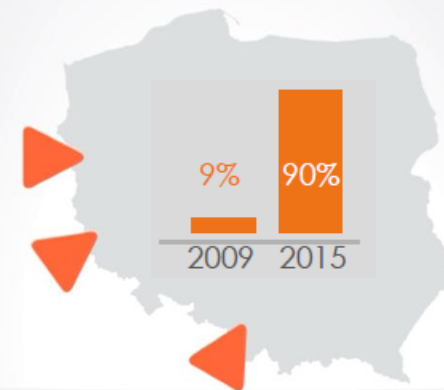
 INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Współfinansowane przez Unię Europejską
Europejski program energetyczny na rzecz naprawy gospodarczej

Korzyści dla polskiego rynku gazowego

Bardziej elastyczny system
przesyłowy w kraju

Nowe możliwości importu
gazu z krajów UE

Korzyści dla polskiego rynku gazowego

Nowi klienci przesyłowi
i przyłączeniowi

Budowanie konkurencyjnego
ryнку gazu

wzrost liczby klientów

4 podmioty
2009 rok

ponad 110 podmiotów
2015 rok

Bezpieczeństwo infrastruktury przesyłowej GAZ-SYSTEM S.A.

BEZPIECZEŃSTWO

1

Nadzór nad nowo budowanymi gazociągami:

- **Dokumentacja** związana z budową gazociągu przed wydaniem pozwolenia na budowę przez właściwy Urząd Wojewódzki są opiniowane i uzgadniane przez szereg instytucji państwowych;
- Zobowiązanie Wykonawcy Robót Budowlanych oraz Wykonawcę Nadzoru **do przygotowania i ścisłego przestrzegania planów bezpieczeństwa;**
- Materiały użyte do budowy gazociągu **posiadają odpowiednie certyfikaty i świadectwa jakościowe** oraz podlegają odpowiednim próbom, badaniom i odbiorom;
- **Każda z osób biorących udział w realizacji robót** posiada odpowiednie kwalifikacje potwierdzone stosownymi certyfikatami, świadectwami lub uprawnieniami;

2

Nadzór nad systemem przesyłowym gazu ziemnego:

- System Eksploatacji Sieci Przesyłowej;
- Całodobowy zdalny monitoring;
- Diagnostyka odcinków sieci gazowej;

3

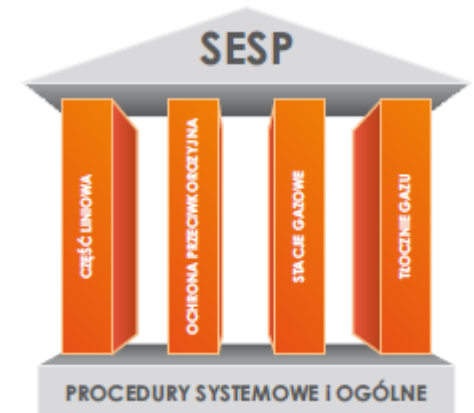
Ubezpieczenia GAZ-SYSTEM S.A. i Wykonawców Robót Budowlanych

- Ubezpieczenia eksploatacyjne GAZ-SYSTEM S.A.;
- Ubezpieczenia związane z realizacją inwestycji;

24h
na dobę

przez służby odpowiedzialne za ruch w systemie tj.

Centralną i Oddziałowe Dyspozycje Gazu

Dobre praktyki GAZ-SYSTEM S.A. w obszarze inwestycji cz. 1:

INWESTYCJE

1

Dostawy inwestorskie:

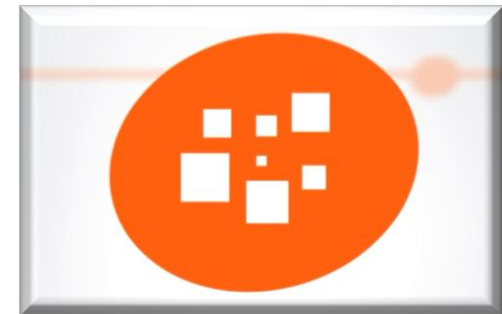
za dostawy rur i armatury dla projektów strategicznych odpowiedzialność przejął sam inwestor. Przyczyniło się to do zminimalizowania ryzyka, przy jednoczesnym obniżeniu kosztów zakupu;

2

Standardy i procedury:

ulepszenie jakości procesu inwestycyjnego w celu wyeliminowania niezgodności, które na etapie wykonania prac budowlano- montażowych powodują wydłużenie czasu trwania projektu lub niedotrzymanie parametrów jakościowych (System Realizacji Projektów Inwestycyjnych, Plan Zapewnienia Jakości).

Dobre praktyki GAZ-SYSTEM S.A. w obszarze inwestycji cz. 2:

INWESTYCJE

3

GAZ-STEP:

wdrożenie metodyki zarządzania projektami w szczególności w obszarach:

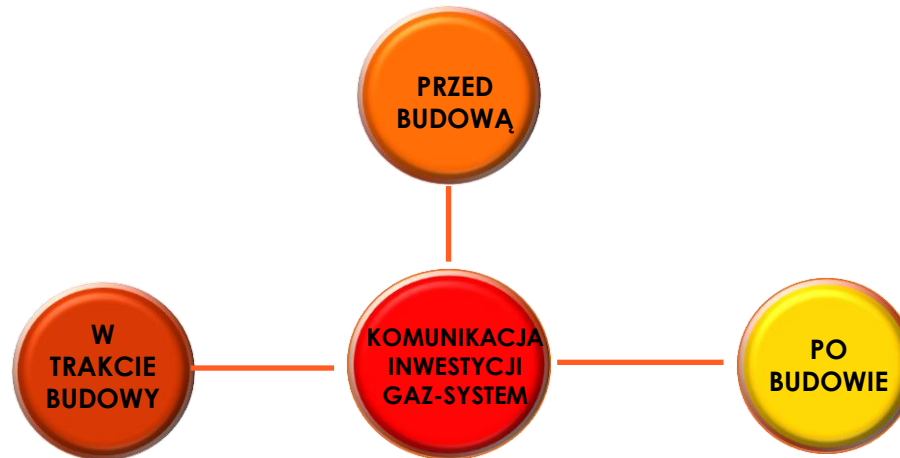
- definiowania projektu,
- harmonogramowania,
- monitoringu,
- ryzyka i zarządzania zespołami projektowymi;

Dobre praktyki GAZ-SYSTEM S.A. w obszarze komunikacji cz. 1:

GAZ-SYSTEM S.A. jako odpowiedzialny inwestor przypisuje szczególną rolę komunikacji ze społecznościami lokalnymi, mieszkającymi na terenach, na których spółka prowadzi inwestycje.

Budowanie odpowiedzialnego modelu komunikacji na każdym etapie realizacji inwestycji

W ciągu ostatnich sześciu lat działania informacyjne prowadzone są w ponad 100 gminach położonych na trasach gazociągów.

KOMUNIKACJA

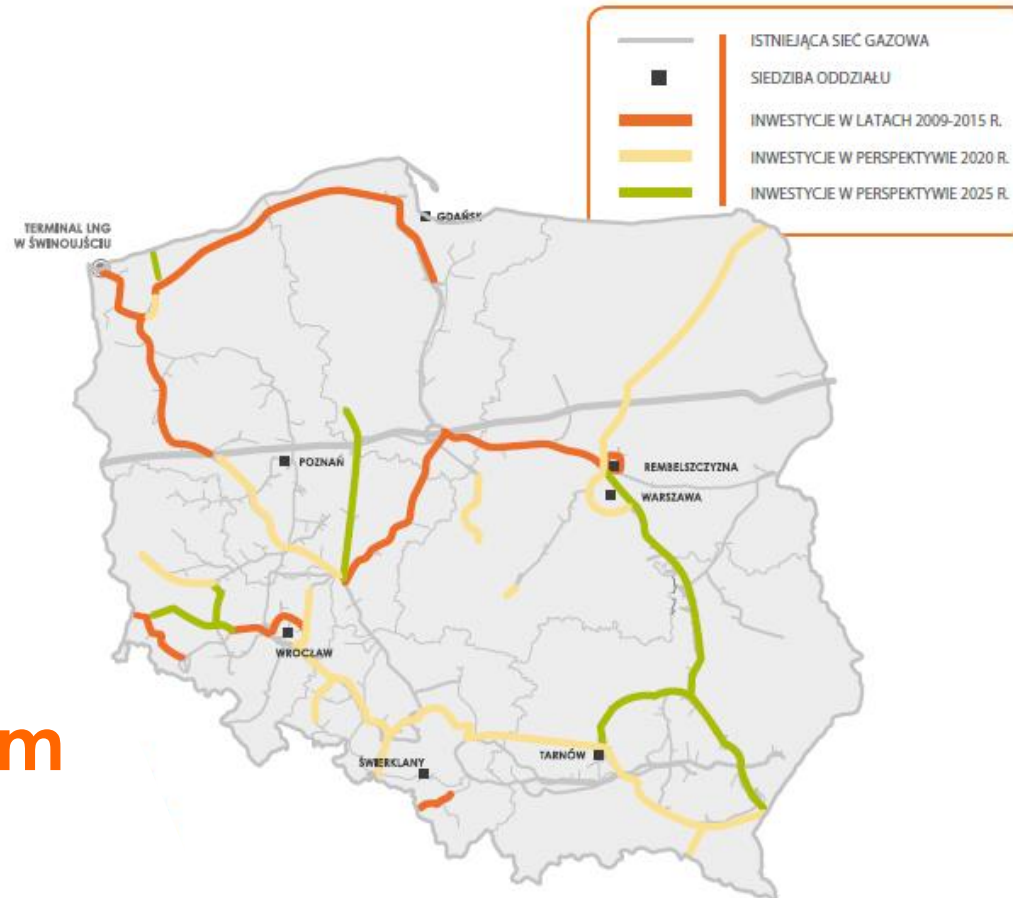
Dobre praktyki GAZ-SYSTEM S.A. w obszarze komunikacji cz. 2:

KOMUNIKACJA

- Realizacja **rocznych planów komunikacji** ze społecznościami lokalnymi dla poszczególnych inwestycji;
- **Podręczniki działań promocyjno-informacyjnych** przy inwestycjach dofinansowanych;
- **Podręcznik dobrych praktyk** budowania współpracy z właścicielami nieruchomości;
- Ponad **200 spotkań informacyjnych** z przedstawicielami władz lokalnych, właścicielami gruntów oraz interesariuszami w poszczególnych gminach . W spotkaniach wzięło udział ok. **3000 osób***;
- **Dystrybucja i ekspozycja materiałów informacyjnych** na temat statusu danej inwestycji;

Plany inwestycyjne GAZ-SYSTEM S.A. na lata 2016 – 2025

Wybudujemy
ponad **2 tys. km**
nowych gazociągów
do 2025 roku.

Znaczenie terminalu LNG w Świnoujściu

- Spółka Polskie LNG S.A. odpowiada za budowę morskiego terminalu LNG dużej skali, przeznaczonego do odbioru i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego.

- Terminal, realizowany na obszarze ochronnym zasobów przyrodniczych UE Natura 2000, zgodnie z międzynarodowymi standardami bezpieczeństwa oraz zarządzania projektami infrastrukturalnymi, jest pierwszym tego typu projektem w Europie Środkowo-Wschodniej i jedynym tak dużym u wejścia na wody Morza Bałtyckiego od strony cieśnin duńskich.

Znaczenie terminalu LNG w Świnoujściu

- Inwestycja, uznana przez rząd za strategiczną, pozwoli osiągnąć kluczowe zamierzenia polityki energetycznej Polski, definiowane jako wzrost bezpieczeństwa oraz dywersyfikację kierunków dostaw gazu.

- Największa inwestycja energetyczna ostatnich lat w krajowym systemie gazowym umożliwi Polsce odbiór LNG drogą morską praktycznie z dowolnego kierunku na świecie.

Kluczowe obszary inwestycji

Platforma rozładunkowa

Obrotnica metanowców

Platforma pompowni (ppoż.)

Miejsce na trzeci zbiornik LNG

Wieża wydmuchów

Stanowisko załadunku cystern

Stacja pomiarowa gazu

Estakada rurociągów

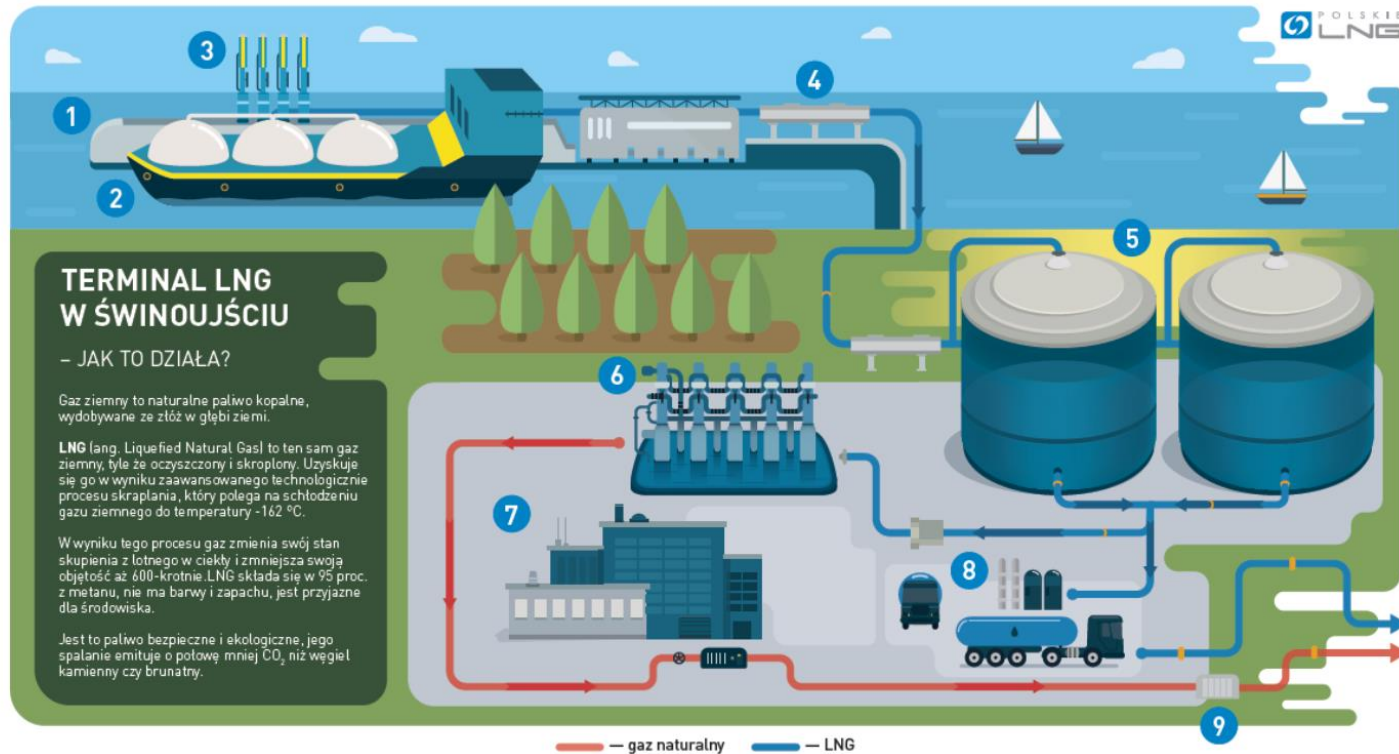
Zbiorniki LNG

Regazyfikatory LNG

Zbiornik z wodą (ppoż.)

Obszar budynków: sterownia,
administracja, rozdzielnia
elektryczna, media
pomocnicze, warsztat

Jak to działa

TERMINAL LNG W ŚWINOUJŚCIU

– JAK TO DZIAŁA?

Gaz ziemny to naturalne paliwo kopalne, wydobywane ze złóż w głębi ziemi.

LNG (ang. Liquefied Natural Gas) to ten sam gaz ziemny, tyle że oczyszczony i skroplony. Uzyskuje się go w wyniku zaawansowanego technologicznie procesu skraplania, który polega na schłodzeniu gazu ziemnego do temperatury $-162\text{ }^{\circ}\text{C}$.

W wyniku tego procesu gaz zmienia swój stan skupienia z lotnego w ciekły i zmniejsza swoją objętość aż 600-krotnie. LNG składa się w 95 proc. z metanu, nie ma barwy i zapachu, jest przyjazne dla środowiska.

Jest to paliwo bezpieczne i ekologiczne, jego spalanie emituje o połowę mniej CO_2 niż węgiel kamienny czy brunatny.

LEGENDA

- 1** Falechiron – najdłuższy w Europie o długości 3 km, stanowi ostoję zewnętrzną dla portu w Świnoujściu.
- 2** Metanowiec – specjalny statek przeznaczony do transportu LNG. Jego długość może dochodzić nawet do 315 m.
- 3** Platforma rozładunkowa – miejsce rozładunku LNG ze statku, za pomocą 4 ramion o wysokości ponad 20 m.
- 4** Estakady – LNG jest przesyłany rurociągami, ułożonymi na estakadach. Najdłuższa z nich ma 1,5 km (łączy część morską i lądową inwestycji).
- 5** Zbiorniki LNG – dwa kriogeniczne zbiorniki do magazynowania skroplonego gazu ziemnego w temp. $-162\text{ }^{\circ}\text{C}$ (każdy o pojemności 160 tys. m^3 , wysokości 52 m i średnicy 80 m).
- 6** Regazyfikatory – miejsce, gdzie następuje zmiana stanu skupienia LNG z płynnego w stan lotny. Dzieje się tak poprzez zanurzenie rur („węzownicy”) z LNG w podgrzewanej wodzie.
- 7** Sterownia – mózg instalacji, stąd kontroluje wszystkie procesy zachodzące w terminalu LNG („control room”).
- 8** Stanowisko załadunku cystern samochodowych – trzy stanowiska do przeładunku LNG na cysterny samochodowe.
- 9** Stacja pomiarowa wraz z punktem podłączenia do krajowej sieci przesyłu gazu.

Terminal LNG w Świnoujściu

Wybrane parametry

- Zdolność regazyfikacyjna terminalu LNG w Świnoujściu wyniesie 5 mld m³ (7,5 mld m³) i odpowiadać będzie ok. 1/3 polskiego zapotrzebowania na gaz ziemny;

5 mld m³
= 1/3
zapotrzebowania
Polski na gaz

- Dwa kriogeniczne zbiorniki LNG o pojemności po 160 000 m³ każdy (razem 320 000 m³) mogą zostać rozbudowane o trzeci zbiornik (480 000 m³);

= 320 tys. m³ LNG

- Terminal obsługiwać będzie jedne z największych metanowców na świecie (Q-flex) o pojemności 216.000 m³ LNG (długość całkowita - 315 m, szerokość - 50 m);

216 000 m³
= 1 metanowiec Q-Flex

Zaawansowanie projektu

Kontekst europejski – integracja systemu

- Szereg projektów gazociągów i połączeń międzysystemowych na różnym etapie rozwoju, skoordynowanych w sposób zapewniający **regionalną integrację** fizycznej infrastruktury;
- **Kluczowa rola** polskiego systemu przesyłowego w regionie;
- Połączenie regionu **Morza Bałtyckiego z krajami Europy Środkowo-Wschodniej**;
- Stworzenie technicznych możliwości dla **nowych dostaw po konkurencyjnej cenie**;
- **Proces niezbędny** dla realizacji celów polityki infrastrukturalnej UE;

Dziękuję za uwagę

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

